

Naziv kolegija	EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA - PROCESNOPRAVNI ASPEKTI	
Nastavnici	prof. dr. sc. Alan Uzelac	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I. semestar, izborni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konzultacije.	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	6	
Broj sati po semestru	24	
Ciljevi kolegija		
U okviru kolegija studenti imaju priliku prepoznati glavna procesna jamstva zajamčena Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda; razumjeti ulogu Europskog suda za ljudska prava u zaštiti građanskih materijalnih prava; primijeniti osnovna načela razvijena u sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava na pojedine probleme iz prakse; prepoznati glavne odrednice razvoja postupka pred Europskim sudom za ljudska prava; razumjeti ulogu Europskog suda za ljudska prava u zaštiti građanskih materijalnih prava; primijeniti osnovna načela postupanja na pojedine probleme iz prakse.		
Sadržaj kolegija		
<p>A) Razvoj sustava zaštite ljudskih prava unutar Vijeća Europe;</p> <p>B) Građanska procesna prava zajamčena Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i hrvatsko građansko procesno pravo – opći aspekti;</p> <p>C) Materijalno pravo konvencije: pravo na pristup sudu; pravo na pošteno suđenje; pravo na suđenje pred nezavisnim i nepristranim tribunalom; pravo na postupak u razumnom roku; pravo na djelotvorno pravno sredstvo; pravo na privatnost i osobni i obiteljski život (građanski aspekti); zabrana diskriminacije;</p> <p>D) Nadležnost suda – građanskopravni aspekti; odnos Suda i drugih tijela Vijeća Europe i EU; odnos Suda i nacionalnih pravosuđa; procesna legitimacija i stranke u postupku;</p> <p>E) Odlučivanje o dopuštenosti – <i>ratione temporis</i>; iscrpljenost pravnih sredstava; podnošenje zahtjeva; stadiji postupka: pravni lijekovi;</p> <p>F) Izvršenje presuda i drugih odluka Suda; pravična naknada; djelotvornost odluka Suda.</p>		
Očekivani ishodi učenja		
<p>A) INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE</p> <p>Nakon uspješno svladanog gradiva student će moći</p> <p>Znanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdvojiti pretpostavke dopustivosti podnošenja zahtjeva Europskom sudu za ljudska prava - definirati ulogu Europskog suda za ljudska prava u zaštiti subjektivnih građanskih prava <p>Razumijevanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritički vrednovati odnos država ugovornica i Europskog suda za ljudska prava - diskutirati o različitim teorijskim i komparativnim modelima zaštite ljudskih prava - objasniti osnovna načela postupanja Europskog suda za ljudska prava <p>Primjena</p> <ul style="list-style-type: none"> - grupirati i opisati osnovna načela postupanja Europskog suda za ljudska prava primjerima iz zakonodavne i sudske prakse - promicati odgovarajuća rješenja za usklađivanje hrvatskog pravnog poretka sa standardima Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osobnih sloboda <p>Analiza</p> <ul style="list-style-type: none"> - kategorizirati pojedine pretpostavke za podnošenje zahtjeva Europskom sudu za ljudska prava - analizirati učinke pojedinih odluka Europskog suda za ljudska prava na postupanje hrvatskih sudova <p>Sinteza</p>		

- predlagati rješenja za usklađivanje hrvatskog pravnog poretka sa standardima Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osobnih sloboda
- formulirati vlastita stajališta o različitim postupovnim aspektima postupanja Europskog suda za ljudska prava

Vrednovanje

- procijeniti u kojoj je mjeri sudska praksa dosljedna u primjeni odluka Europskog suda za ljudska prava
- valorizirati učinke presuda Europskog suda za ljudska prava na efikasnost pružanja pravne zaštite.

B) PRAKTIČNE I GENERIČNE VJEŠTINE

Nakon uspješno svladanog gradiva student će moći

- usmeno i pismeno razložno opravdati svoja stajališta te promišljati o argumentima ljudi drukčijega stajališta
- pronaći argumente *pro et contra* pojedinih rješenja
- interdisciplinarno pristupiti problemu i sagledavati ga iz što je više moguće različitih perspektiva
- osmisliti pravni pristup pojedinim društvenim problemima i pronaći odgovarajući mehanizam njihova rješavanja
- kritički vrednovati pozitivnopravna rješenja i njihovu primjenu u sudskoj praksi te iznaći bolja, adekvatnija rješenja

C) POVEZIVANJE ISHODA UČENJA I PROVJERE ZNANJA

Znanje svakog studenta provjerava se usmeno. Student je dužan provesti istraživanje te na temelju istraživanja izraditi prezentaciju koju je potrebno javno prezentirati. Pritom se provjerava razumijevanja sadržaja, studentova mogućnost analize učinaka pojedinih pravnih rješenja na prava i interese zainteresiranih pravnih subjekata i diskusije o različitim teorijskim i komparativnim parničnim modelima i pojedinim rješenjima hrvatskog zakonodavca.

Opće (generičke) vještine

Predmet studente uvodi u organizacijske aspekte zaštite ljudskih prava u Europi. Djelovanje Europskog suda za ljudska prava, od njegovog postanka do danas, detaljno se analizira. Studente se upoznaje sa teorijskim i praktičnim pitanjima vezanim uz odlučivanje suda, podnošenje zahtjeva, stadije postupka i provedbu odluka Europskog suda za ljudska prava kao institucije koja već danas predstavlja dio mehanizma koji je dio pozitivnog prava Republike Hrvatske.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

U fazi pripreme nastavnog programa, kvaliteta se prati kroz usporedbu sa sličnim programima koji se izvode na drugim fakultetima (*benchmarking*).

U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavniku osobno ili putem elektronske pošte.

Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita i anketom. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se stječu predmetom. Nadalje, nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

U kolegiju se rad pojedinih studenata kontinuirano prati za vrijeme nastave, a osobito umješnost studenta u pripremi samostalne prezentacije na unaprijed dogovorenu temu. Vrednuje se i studentova vještina prezentiranja teme pred kolegama i nastavnicima te razložnog opravdavanja vlastitih stajališta. Konačna ocjena iz kolegija formira se na usmenom ispitu koji se u dogovoru sa studentom zamjenjuje studentskim esejom sastavljenim na temelju provedenog empirijskog istraživanja i/ili analize domaće i strane literature te usmenog izlaganja i obrane rada u strukturiranom

razgovoru s nastavnikom. U tom se razgovoru provjerava studentovo poznavanje i razumijevanje relevantne materije kao i njegove analitičke sposobnosti.

Obveze studenata

Pohađanje predavanja i sudjelovanje u raspravama; Individualno istraživanje i po potrebi izrada pisanog rada; Prezentacija rezultata istraživanja.

Obvezna literatura i izvori

P. van Dijk, G. J. H. van Hoof; Arjen van Rijn, Leo Zwaak (ur.), Theory and Practice of the European Convention on Human Rights, Intersentia, 4. izdanje, 2006.

D. J. Harris, M. O'Boyle, C. Warbrick, Law of the European Convention on Human Rights, Butterworths, 3. izdanje, 2014

J. A. Frowein, W. Peukert, Europäische Menschenrechtskonvention (EMRK-Kommentar), Engel, Strasbourg, 2009.

Jacobs, White & Ovey: The European Convention on Human Rights, 6. izdanje, 2014.

(od prva tri komentara, studenti biraju jedan po svome izboru)

Internetske stranice Europskog suda: <http://www.echr.coe.int>

HUDOC - slučajevi Europskog suda za ljudska prava: <http://hudoc.echr.coe.int>

A. Uzelac, The European Court of Human Rights, in: Wijffels, Alain ; van Rhee, C.H. (ur.), European Supreme Courts. A Portrait through History, London: Third Millenium Publishing, 2013., 270-277;

A. Uzelac, Pravo na pravično suđenje u građanskim predmetima: nova praksa Europskog suda za ljudska prava i njen utjecaj na hrvatsko pravo i praksu, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 60:1/2010, str. (pp.) 101-148

Osnovna izborna literatura

J. Omejec, Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u praksi Europskog suda za ljudska prava – Strasbourški acquis, Zagreb, Novi informator, 2014.

I. Goranić, Okončanje postupka unutar domaćeg pravnog sustava kao uvjet dopuštenosti tužbe Europskoj komisiji i Europskom sudu za ljudska prava, Vladavina prava, 1998, god. II, br. 1. str. 39.

A. Uzelac, Hrvatsko procesno pravo i jamstvo pravičnog postupka iz Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci - Supplement: Spomenica prof. dr. Đuri Vukoviću, 19 (1998), str. 1005-1030;

A. Uzelac, Legal Remedies for the Violations of the Right to a Trial Within a Reasonable Time in Croatia: In the Quest for the Holy Grail of Effectiveness, Revista de Processo (RePro, Sao Paolo), 35:180/2010, pp. 159-193

S. Bagić, Načelo razmjernosti u praksi europskih sudova i hrvatskog Ustavnog suda, Zagreb, 2016.

C.A. Gearty (ed.) European Civil Liberties and the European Convention on Human Rights; M. Nijhoff Publ., The Hague, 1997.

H. C. Yourow, The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Human Rights Jurisprudence; M. Nijhoff Publ., The Hague, 1996.